

Karta charakterystyki substancji i preparatów niebezpiecznych

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE

Data aktualizacji: 24.03.2011

Producent: Marbuwerke GmbH, D-71732 Tamm, Niemcy

Dostawca: ARA sp z o.o., 32-020 Wieliczka; Trąbki 387

Tel. 12/4310578

Telefon awaryjny: 042 / 631 47 24 /informacja toksykologiczna w Polsce/

1. Identyfikacja substancji.

Nazwa handlowa: **ULTRAFORM UVFM** – farba do sitodruku

Produkt nr: **3733**

2. Identyfikacja zagrożeń.**Symbole oznaczające zagrożenie**

N Niebezpieczny dla środowiska Xi drażniący

Symbole R

36/37/38 Drażni oczy, układ oddechowy i skórę.

51/53 Toksyczny dla organizmów wodnych; może długotrwale wywoływać niekorzystny wpływ na środowisko wodne.

3. Skład i informacja o składnikach

Farba sitodrukowa utwardzana promieniami UV, której skład bazuje na reaktywnych związkach akrylowych.

Składniki stwarzające zagrożenie:

Związki akrylowe za wyjątkiem niżej wymienionych

Stężenie ≥ 20 < 35 % wagowych

Klasyfikacja: Xi; R 36/37/38

N; R 51/53

Vinylokaprolaktam

CAS numer 2235-00-9

EINECS numer 218-787-6

Stężenie: ≥ 5 < 15 % wagowych

Klasyfikacja: Xn; R22

Xi; R36

Nienasycone żywice akrylowa

Stężenie: > = 5 < 15 % wagowych

Klasyfikacja: Xi; R36/37/38

Tlenek 2,4,6- trójmetylobenzylodwufenylofosforowodoru.

CAS numer 75980-60-8

EINECS numer 278-355-8

Stężenie: > = 0,5 < 5 % wagowych

Klasyfikacja: R62

R52/53

Wszystkie kolory oprócz odcieni 170, 455, 459, 970 zawierają dodatkowo:

2-benzyl-2-dimetyloamino-4'-morfolinobutyrofenon

CAS numer 119313-12-1

ELINCS numer 404-360-3

Stężenie: > = 1 < 5 % wagowych

Klasyfikacja: N; R50-53

Wszystkie kolory oprócz odcienia 170 zawierają dodatkowo:

2-hydroksymetylofenylopropanon

CAS numer 7473-98-5

EINECS numer 231-272-0

Stężenie: > = 1 < 5 % wagowych

Klasyfikacja: Xn; R22

N; R50/53

Odcienie farby o numerach 425-489 zawierają dodatkowo:

Solwent nafta (ropa naftowa) - o niskiej zawartości związków aromatycznych

CAS numer 64742-95-6

EINECS numer 265-199-0

Stężenie: < 0,5 % wagowych

Klasyfikacja: Rakotw. Kat. 2; R45

T; R45

Xn; R65

Xi; R37

N; R51/53

R10

R66

R67

Szczególne informacje dotyczące specjalnego zagrożenia dla człowieka/ środowiska naturalnego: Produkt zanieczyszcza wodę

4. Pierwsza pomoc.

Informacje ogólne:

Natychmiast zdjąć zabrudzoną odzież. W przypadku wątpliwości lub jeśli symptomy się utrzymują, należy zwrócić się po pomoc lekarską. Utrata świadomości – pozycja boczna bezpieczna, wezwać lekarza.

Zatrucie oddechowe:

Wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, ciepło okryć. Nieregularny oddech lub brak oddechu – zastosować sztuczne oddychanie, wezwać lekarza.

Zabrudzenie skóry:

Zmyć przy pomocy wody z mydłem, dokładnie spłukać. Nie używać rozpuszczalników ani rozcieńczalników.

Zabrudzenie oczu:

Przemywać dużą ilością wody (10-15 minut). Wezwać lekarza. W przypadku kontaktu z oczami bezpośredniego po nim należy unikać słońca i innych źródeł światła UV, ponieważ może to pogłębić podrażnienie oczu.

Po połknięciu:

Wezwać lekarza. Zapewnić spokój. Nie wywoływać wymiotów.

5. Postępowanie w przypadku pożaru.

Odpowiednie środki do gaszenia.

Dwutlenek węgla, piana, piasek, woda.

Specjalne zagrożenia wynikające z samej substancji lub produktu, jej składników łatwopalnych lub tworzących się gazów.

W razie pożaru wytwarza się sadza, dym i następujące niebezpieczne gazy mogą się uwalniać: dwutlenek i tlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, tlenki metali i wodorki fluorowców. Dlatego też trzeba podjąć szczególne środki ostrożności przy gaszeniu. Pozostałości po pożarze należy usunąć w odpowiedni sposób.

Specjalny sprzęt ochronny.

Może być konieczny aparat oddechowy z niezależnym źródłem powietrza.

Inne informacje

Zabezpieczony pojemnik z zimną wodą do gaszenia pożaru.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**Ochrona osób**

Usunąć wszystkie źródła zapłonu. Zabezpieczyć dobrą wentylację. Proszę zapoznać się ze środkami zabezpieczającymi wymienionymi w sekcji 7 i 8.

Ochrona otoczenia

Nie wylewać substancji do kanału. Jeśli produkt zanieczyści jezioro, rzekę lub ścieki, należy zawiadomić odpowiednie władze, zgodnie z lokalnymi rozporządzeniami.

Metody oczyszczania/ zbierania.

Usunąć za pomocą płynnego materiału absorbującego (np. kieselgurt) lub postępować zgodnie z przepisami o zanieczyszczeniach. Zmywać najlepiej przy pomocy detergentów, unikać stosowania rozpuszczalników.

7. Postępowanie z substancją i jej magazynowanie**Stosowanie****Rady dotyczące bezpiecznego stosowania.**

Nie dopuszczać do kontaktu substancji ze skórą. Szczególnie uważać, by nie rozetrzeć jej na twarzy. W czasie mycia maszyny zawsze nosić gogle ochronne. Należy również unikać zanieczyszczania odzieży farbą, ponieważ możliwa jest migracja cząsteczek do skóry. Zabrudzenie skóry może być także wynikiem kontaktu z wydrukami próbnymi, odpadowymi, szczególnie, kiedy lampy utrwalające są wyłączone. Zabrudzoną skórę należy zawsze czyścić łagodną pastą do mycia rąk, mydłem i dużą ilością wody. Nie używać rozpuszczalnika.

Zabezpieczenie przed pożarem i wybuchem

Nie składować wraz z materiałami wysoce łatwopalnymi.

Klasyfikacja palności

B (ciekła substancja łatwopalna)

Klasa temperatury

T3

Przechowywanie**Wymagania dotyczące magazynu i pojemników**

Pojemniki należy przechowywać dobrze zamknięte. Nigdy nie stosować siły do ich otwierania – nie są to pojemniki próżniowe. Nie palić. Uniemożliwić dostęp osobom nieupoważnionym. Otwierane wcześniej puszkę muszą być prawidłowo zamykane i prawidłowo przechowywane, aby nie wystąpił wyciek. Zalecana temperatura przechowywania to 15-20°C.

Wskazówki, co do przechowywania

Składować z dala od materiałów utleniających, silnych substancji zasadowych i silnych kwasów. Nie przechowywać razem z materiałami wysoce łatwopalnymi. Oddzielić od żywności, napojów i karmy dla zwierząt.

Dalsze informacje na temat warunków magazynowania

Przechowywać zawsze w pojemnikach z tego samego materiału, co opakowania oryginalne. Proszę również zapoznać się z etykietą. Unikać nagrzewania i bezpośredniego nasłonecznienia. Pojemniki powinny być suche i zimne.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej.

Dodatkowe wskazówki dotyczące projektu systemu technicznego.

Zapewnienie dobrego systemu wentylacji, szczególnie podczas suszenia, ponieważ w czasie utwardzania promieniowaniem UV może wytwarzać się ozon.

Graniczne wartości składników, które powinny być kontrolowane na stanowiskach pracy (max. dopuszczalne stężenia dla danego czasu kontaktu)

brak

Podstawa prawna:

Rozp. Min. Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833)

Osobisty sprzęt ochronny

Ochrona układu oddechowego

Podjąć środki zabezpieczające (patrz również instrukcja jak zapobiegać wypadkom).

Ochrona rąk

Należy stosować rękawice na tyle długie, by przykryły rękawy ubrania.

Przy krótkotrwałej pracy, nie przekraczające 30 minut, kiedy możliwe jest tylko pochłapanie, można stosować rękawice jednorazowe. Nie należy ich jednak używać, kiedy od rękawic wymaga się wytrzymałości mechanicznej lub, kiedy istnieje prawdopodobieństwo ich przedziurawienia albo przetarcia. Nie stosować również, gdy produkt zawiera HDDA lub DPGDA.

Do prac trwających do 4 godzin lub do aktywności bardziej mechanicznych poleca się rękawice o minimum 0,45 mm grubości. Jeśli produkt zawiera HDDA lub DPGDA, to rękawice należy zmienić po 1 godzinie.

Przy pracy z rozpuszczalnikami należy nosić rękawice grube.

Rękawice zmienia się natychmiast po przedziurawieniu lub osłabieniu, albo, gdy zmieni się ich wygląd (kolor, elastyczność, kształt).

Rękawice ochronne zwiększają rozmiary rąk - proszę trzymać ręce z daleka od pracujących wałków i pras.

Zabezpieczenie oczu

Nosić okulary ochronne

Ochrona skóry

Każda osoba powinna nosić ubranie ochronne antystatyczne, wykonane z włókien naturalnych lub włókien syntetycznych, odpornych na wysoką temperaturę. W razie zabrudzenia dokładnie wymyć całe ciało.

Ogólne środki ochrony i higieny

Należy stosować środki higieny i bezpieczeństwa przyjęte przy pracach z substancjami chemicznymi.

9. Właściwości fizykochemiczne

Wygląd

Stan skupienia	lepka ciecz
Kolor	patrz w nazwie produktu
Zapach	łagodny

Dane bezpieczeństwa

Zmiany stanu fizycznego

Temperatura wrzenia	nie oznacza się	
Punkt zapłonu	> 100°C	miar metodą ASTM D 6450 (CCCFP)
Temperatura samozapłonu	220°C	
Stężenia wybuchowe graniczne		
Stężenie górne	6,5% wagowych	
Stężenie dolne	1,4% wagowych	
Ciśnienie par	< 0,1hPa	w temp. 20°C
Gęstość	1,1 – 1,5 g/cm ³	w temp. 20°C
Lepkość	czas płynięcia > 150 sek.; w temp. 20°C, kapilara 4 mm	
Rozpuszczalność w wodzie	substancja częściowo mieszalna	
Wartość pH	nie oznacza się	

Sucha masa 100%

Inne informacje: wymienione dane są wartościami przybliżonymi i odnoszą się do zastosowanych komponentów.

10. Stabilność i reaktywność.

Warunki, których należy unikać

Gorąco, źródła silnego promieniowania UV.

Materiały, których należy unikać

Przechowywać z dala od inicjatorów wolno-rodnikowych, nadtlenków, silnych zasad oraz reaktywnych metali, aby zapobiec egzotermicznej reakcji polimeryzacji.

Niebezpieczne produkty rozpadu

Przy oddziaływaniu wysokiej temperatury substancja zacznie się rozkładać i mogą uwalniać się niebezpieczne związki, takie jak: dwutlenek i tlenek węgla, sadza, tlenki azotu, tlenki siarki, tlenki metali i wodoroki fluorowców.

11. Informacje toksykologiczne

Doświadczenia praktyczne

Produkt ten może wywoływać podrażnienia oczu, błon śluzowych i skóry. Również może wystąpić reakcja alergiczna. Każda osoba, u której ujawniła się reakcja alergiczna w czasie pracy z produktami utwardzanymi promieniowaniem UV, musi zostać odsunięta od wszelkiego kontaktu z substancjami tej natury. Jest to konieczne, ponieważ następny kontakt z alergenem wywołuje silniejszą reakcję alergiczną.

Wdychanie oparów i mgły substancji zawieszonych w powietrzu może wywołać podrażnienie układu oddechowego. Połknięcie może spowodować zapaść, poważne kłopoty z oddychaniem i pobudzenie centralnego systemu nerwowego.

Inne informacje

Nie ma danych dotyczących ściśle tego produktu. Preparat ten został sklasyfikowany jako toksyczny na podstawie rezultatów kalkulacji, przeprowadzonej zgodnie z procedurą podaną przez General Directive on Preparations (1999/45/EEC).

12. Informacje ekologiczne

Nie ma danych dotyczących ściśle tego produktu. Nie wylewać do wód ani kanałów.

13. Postępowanie z odpadami.

Produkt

Usuwanie lub spalanie zgodnie z odpowiednimi przepisami.

Kod odpadu zgodnie z European Council Directive: 080312 (odpady z wytwórni, ich skład, dostawca i zastosowanie (MFSU) powłok malarskich (farby, lakiery i emalie szklane), klejów, laków i farb drukarskich – odpadki farb zawierają niebezpieczne substancje).

Nieoczyszczone opakowania

Usuwanie jedynie dokładnie opróżnionych pojemników! Kod odpadu zgodnie z European Council Directive: 150102 (odpady z opakowań; absorbentów, materiałów czyszczących, materiałów filtracyjnych, odzieży ochronnej nigdzie indziej nie wymienionej – opakowania (wraz z oddzielnie odbieranymi przez miasto odpadami opakowań) – opakowania plastikowe).

14. Informacje o transporcie.

Transport lądowy ADR/RID

Klasa	9
Grupa opakowania	III
Ryzyko – nr ident.	90
Etykieta	9, -, -
Numer UN	3082
Nazwa techniczna	Substancja niebezpieczna dla środowiska, ciecz, n.o.s.
Niebezpieczne substancje uwalniające się:	
	związki akrylowe za wyjątkiem wymienionych w aneksie

Transport morski IMDG/ GGVSee

Klasa	9
Grupa opakowania	III
Numer UN	3082
Odpowiednia nazwa przewozowa:	Substancja niebezpieczna dla środowiska, ciecz, n.o.s.
Niebezpieczne substancje uwalniające się:	
	związki akrylowe za wyjątkiem wymienionych w aneksie

EmS	-
Etykieta	9, -, -

Transport powietrzny ICAO/ IATA

Klasa	9
Grupa opakowania	III
Numer UN	3082

Odpowiednia nazwa przewozowa: Substancja niebezpieczna dla środowiska, ciecz, n.o.s.

Niebezpieczne substancje uwalniające się:

związki akrylowe za wyjątkiem wymienionych w aneksie

Etykieta 9, -, -

15. Informacje kontrolne

Oznaczenie na etykietach jest zgodne z przepisami Unii Europejskiej.

Produkt jest sklasyfikowany i oznaczony zgodnie z dyrektywami UE / GefStoff V.

Na etykietkach należy umieścić następujące informacje:

- symbol niebezpieczeństwa i oznaczenia

N Niebezpieczny dla środowiska naturalnego

Xi Drażniący

- oznaczenie ryzyka

R 36/37/38 działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę

R 51/53 działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

- oznaczenie bezpiecznego obchodzenia się

S 20/21 nie jeść i nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania produktu

S 26 zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza

S 28.2 zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością wody i mydłem.

S 29 nie wprowadzać do kanalizacji

S 37/39 nosić odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy

S 51 stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach

16. Inne informacje

Zgodnie z chemiczną strukturą, zastosowane surowce nie zawierają w swym składzie antymonu, arsenu, rozpuszczalnego baru, ołowiu, kadmu, chromu, rtęci i selenu.

ANEKS

Związki akrylowe za wyjątkiem niżej wymienionych

36/37/38 Podrażnia oczy, układ oddechowy i skórę.

51/53 Toksyczny dla organizmów wodnych; może długotrwale wywoływać niekorzystny wpływ na środowisko wodne.

Vinylokaprolaktam

22 Szkodliwy w razie połknięcia

36 Podrażnia oczy

Nienasycone żywica akrylowa

36/37/38 Podrażnia oczy, układ oddechowy i skórę.

2-benzyl-2-dimetyloamino-4'-morfolinobutyrofenon

50/53 Bardzo toksyczny dla organizmów wodnych; może długotrwale wywoływać niekorzystny wpływ na środowisko wodne.

2-hydroksymetylofenylopropanon

22 Szkodliwy w razie połknięcia

50/53 Bardzo toksyczny dla organizmów wodnych; może długotrwale wywoływać niekorzystny wpływ na środowisko wodne.

Tlenek 2,4,6- trójmetylobenzylodwufenylofosforowodoru.

51/53 Toksyczny dla organizmów wodnych; może długotrwale wywoływać niekorzystny wpływ na środowisko wodne.

62 Możliwe ryzyko osłabienia płodności.

Nafta (o niskiej zawartości związków aromatycznych)

65 Szkodliwa: połknięcie może spowodować uszkodzenie płuc.

10 Palna

37 Drażniąca dla układu oddechowego.

- 51/53 Toksyčna dla organizmów wodnych; może długotrwale wywoływać niekorzystny wpływ na środowisko wodne.
- 66 Powtarzający się kontakt ze skórą może prowadzić do jej wysuszenia i popękania.
- 67 Opary mogą powodować senność i zawroty głowy

Przepisy wykorzystywane przy opracowaniu karty:

- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (D.U. Nr 63/2011, poz. 322).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1907 / 2006 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 353 z 31 grudnia 2008 roku).
- Rozporządzenie komisji (WE) Nr 790/2009 roku dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 235 z 5 września 2009 roku).
- Rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku (Dz. U. nr 171 poz. 1666 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki a dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. nr 259 poz. 2173 z 2005r.)
- Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199, poz. 1671 z 2002r.)
- Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lipca 2005r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. Nr 178 poz. 1481 z 2005 r. z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego Rady (WE) nr 1907/2006 w sprawie rejestracji oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady EWG nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 148/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i Dyrektywę komisji 91/155/EWG, 93/67EWG, 93/105EWG, 2000/21/WE (DZU L396 z 30.12.2006r.)
- Ustawa z dnia 09.01.2009 o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. UST. Nr 20 poz. 106 z dnia 09.02.2009r.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. nr 53 poz. 439 z 2009r.)

Dokumenty związane i źródła danych:

- Wykaz toksyczności substancji niebezpiecznych Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego (www.ciop.pl) oraz Polskich Odczynników Chemicznych (www.poch.pl)

- ESIS European Chemical Substances Information System (European Chemicals Bureau)

16. Inne informacje

Karta została opracowana na podstawie karty charakterystyki oraz danych dostarczonych przez producenta.

Stosowane surowce nie zawierają antymonu, arsenu, baru, ołowiu, kadmu , chromu, rtęci i selenu.

Wszystkie podane informacje bazują na obecnym stanie wiedzy. Jakkolwiek nie stanowią gwarancji na specyficzne cechy produktu i nie stanowią podstawy do roszczeń prawnych.

Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacje zawarte w powyższej karcie stanowią opis wymogów bezpieczeństwa użytkowania substancji. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności produktu do konkretnych celów.